

Offentlig beskæftigelse er kun en del af servicen

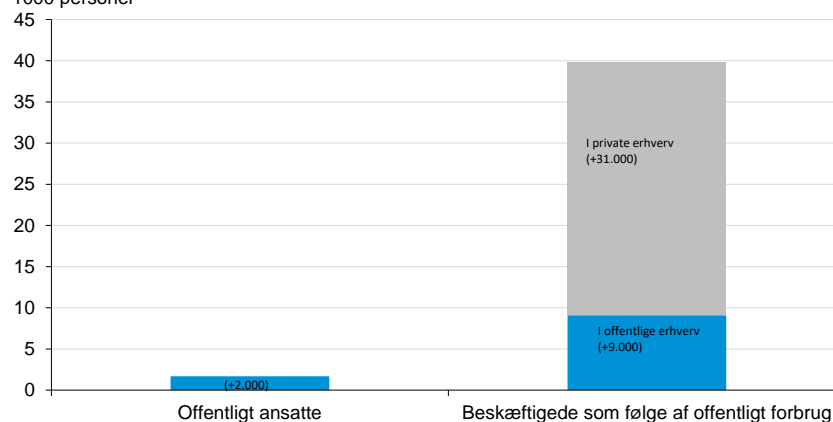
Antallet af offentligt ansatte er en dårlig indikator for den offentlige service, der bliver leveret til danskerne inden for eksempelvis sundhed, undervisning og ældrepleje. Masser af offentlig service produceres af privatansatte. De seneste 10 år er der blevet knap 40.000 flere, hvis løn betales af de offentlige kasser. Men der er kun blevet 1.600 flere offentligt ansatte.

Flere leverer offentlig service, men de er ikke offentligt ansatte

De seneste 10 år er den offentlige beskæftigelse næsten uændret. Dette er dog ikke et godt udtryk for, at der leveres en nogenlunde uændret mængde service til danskerne inden for eksempelvis sundhed, undervisning og ældrepleje. Der er nemlig blevet knap 40.000

Øget køb af varer og tjenester giver flere job sfa. offentligt forbrug

Ændring i beskæftigelse 2005 til 2015
1000 personer

Note: For definition af offentligt ansatte mv. se tekstsoks på side 2
Kilde: Danmarks Statistik, input-output og egne beregninger

flere ansatte, der leverer offentlig service (offentligt forbrug), men disse er for en stor del ikke offentligt ansatte. Samtidig er produktiviteten steget, så der leveres mere service per medarbejder. Hvis man alene fokuserer på antallet af offentligt ansatte får man et helt skævt billede af udviklingen.

Vigtige definitioner

Offentligt ansatte er ansatte ved offentlig service og forvaltning.

Offentlig service og forvaltning er afgrænset som den del af økonomien, hvor der løses myndighedsopgaver (retsvæsen, politi mv.) eller produceres ydelser til borgerne (undervisning, hospitaler mv.), som for mere end halvdelen vedkommende er finansieret af de offentlige kasser. Det er ligeledes et krav, at myndighederne har retten til at tilrettelægge arbejdet.

Offentlige erhverv er de erhverv, der hovedsageligt producerer offentligt betalte ydelser eller varetager myndighedsopgaver.

Det offentlige forbrug er de udgifter, der afholdes, for at stille offentligt betalte ydelser til rådighed for borgerne samt udgifter i forbindelse med myndighedsopgaver.

Det ville være dejlig nemt, hvis der var et nogenlunde sammenfald mellem de tre definitioner, så offentligt ansatte var beskæftiget i offentlige erhverv og lønnet via det offentlige forbrug. Det er dog meget langt fra at være tilfældet. Vi har private hospitaler og skoler. Og vi har fritvalgsordninger i ældreplejen. Samtidig trækker det offentlige på en lang række privatansatte specialister og får løst rengøringsopgaver mv. af private virksomheder. Det er alt sammen offentligt finansieret, men det er ikke offentlig beskæftigelse.

De mange flere, der leverer offentlig service uden at være offentligt ansatte, skyldes i de senere år især øget brug af vikarer, at der er indført fritvalgsordninger i ældreplejen, at flere undervises i private skoler og at der udliciteres opgaver til private leverandører. Disse ændringer betyder ikke, at serviceniveauet falder – ofte faktisk tværtimod¹. Men det har betydning for, hvor mange der beregnings-teknisk opgøres som offentligt ansatte.

¹ Jf. Produktivitetskommissionen <http://produktivitetskommissionen.dk/nyheder/2014/feb/konkurrence-om-offentlige-opgaver-fremmer-produktiviteten>

Vækst i ansatte finansieret af offentligt forbrug i udvalgte private erhverv

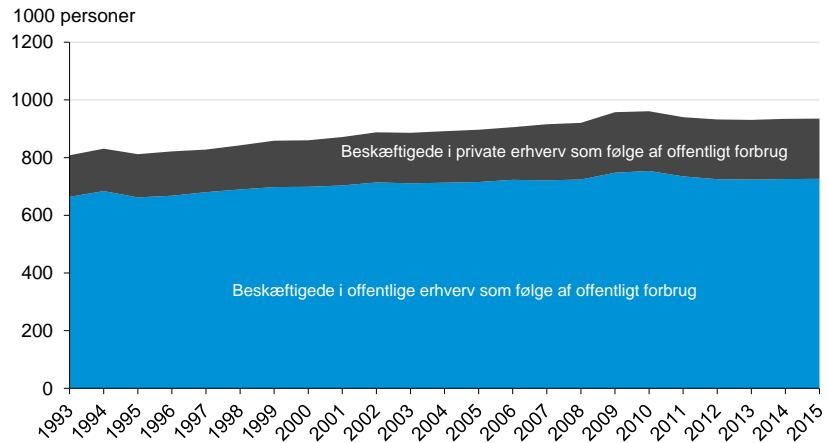
	Antal ekstra ansatte Fra 2005 til 2015
Arbejdsformidling og vikarbureauer	18.446
Private husholdninger med ansat medhjælp	7.767
Rådgivere	5.074
Rengøring og anden operationel service	3.391
Frisører, vaskerier og andre serviceydelser	1.297
Andre private erhverv	5.290
Private erhverv i alt	30.685

Kilde: Danmarks Statistik og DI

210.000 ansatte i private erhverv leverer offentlig service

Alt i alt er der knap 210.000 ansatte i de private erhverv, der producerer offentligt forbrug. Dertil kommer godt 725.000 ansatte i offentlige erhverv.

Beskæftigede som følge af offentligt forbrug

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Offentligt ansatte leverer ikke nødvendig offentlig service

Den offentlige beskæftigelse er så en helt anden afgrænsning. De offentligt ansatte er ikke nødvendigvis ansat i offentlige erhverv, og mange af dem producerer ikke offentligt forbrug. Lærere på private skoler er ikke offentligt ansatte, men de producerer næsten udelukkende offentlig service (undervisning). Kommunalt ansatte hjemmehjælpere, der leverer fritvalgsgoder i hjemmeplejen, er ikke offentligt ansatte, og de arbejder ikke i offentlige erhverv. Det er den

ældre, med det frie valg, der har ledelsesretten og dermed i princip ansættelsesforholdet. Men hjemmehjælperne er naturligvis aflønnet via det offentlige forbrug, uanset om de er ansat i kommunen eller i et privat firma, og uanset om den ældre kan tilrettelægge arbejdet eller ej.

I daginstitutioner er en stor del af de ansatte finansieret via forældrebetaling. De er offentligt ansatte, men leverer privat forbrug af børnepasning.

Fokus bør være på mængden af service

Det interessante er ikke hvor mange offentligt ansatte, der er. Fokus bør være på den service, der faktisk bliver leveret af det offentlige. Det offentlige har ikke til opgave at oprette arbejdspladser. Opgaven er et stille service til rådighed for borgerne.